

Texten är automatiskt genererad. Vi har i nuläget endast möjlighet att erbjuda transkriberingar i obearbetad form.

Vad innebär det egentligen att vara en landsbyggare? Ja, konceptet landsbyggare utvecklades i Höga kusten för några år sedan som ett sätt att lyfta fram det lokala engagemanget, drivet och entreprenörskapet som många gånger genomsyrar en plats, men som alla kanske inte alltid ser.

Idag har Landsbyggarekonceptet blivit en succé och spridit sig till flera platser i Sverige och till och med uppmärksammats utomlands. Så vad är en landsbyggare och vilken nytta kan en plats ha av detta?

Jag heter Håkan Montelius och allt detta ska jag försöka få svar på i avsnitt 147 av podden Landet. En podd som produceras av Landsbyggsnätverket.

Och jag vill börja med att säga hej och välkomna till dagens panel som består utav tre personer som är engagerade i landsbyggarskap, kanske man kan säga först och främst Jenny Edvinsson, verksamhetsledare för Höga Kusten. Hej Jenny!

Hej! Välkommen till podden Landet! Hur mår du i dag?

Tack, jag mår fint. Strålande väder här i Höga kusten där jag sitter. Kul att höra. Vi säger också välkommen till Helene Göthe-Lorenz. Du är kommunikatör och projektledare för Leader Gästrikebygden. Hej!

Hej ! Och du har med dig ytterligare en person från Gästrikebygden, nämligen Katarina Petersson som är årets Landsbyggare 2021 i Gästrikebygden i kategorin attityd. Hej Katarina! Hallå hallå!

Det tycker jag är spännande här. Kategorin attityd har du attityd?

Ja, jag är född med attityd, säger de. Ja, du ska få berätta mera om varför du har vunnit det här priset. Men jag ska börja med dig, Jenny. Som sagt, du är ju verksamhetsledare för Leader Höga kusten och det här med landsbyggare. Det var ju ni på Höga kusten som drog igång det här för några år sedan. Kan du berätta lite grann? Vad handlar det här om?

Jo, visst, som du säger, vi börjar där. Själva arbetet och projektet som vi startade upp började 2017.

Vi tog fram konceptet landsbyggare, men vi började redantyp 2015 för vi kände oss provocerade av bilden på landsbygden som florerade i medierna just då. Även bland politiker och tjänstemän, även bland våra egna.

Man polariserade konsekvent mellan stad och land för att visa på orättvisorna och pratade om en utdöende landsbygd. Men vi kände inte igen oss i den här bilden om den döende landsbygden, utan vi tyckte att det var högst levande och sen så allt som utmålas som dött drar ju inte direkt drivkraft och kompetens kapital till sig. Vem vill satsa på något som ärdöende? 0 0 är ju noll. Så att då

slog vi väl näven i bordet och tänkte att vi måste förändra den här bilden av landsbygden. Vi måste förbättra vårt entreprenörskap klimat här i Höga kusten genom att visa på möjligheterna som finns här.

Konkret de drivna människorna på våra eller i vår landsbygd som bygger landet. Sverige skulle säga att det här entreprenörskapet har blivit en del i identiteten av vad som är Höga kusten.

Ja, det tycker jag. Jag tycker att vi har bidragit till att ta bilden av Höga kusten som

det som man vill resa till. Att även innefattas samhällsutvecklingen i Höga kusten. Men det här arbetet har ju spridit sig så att nu är vi i landsbygden jobb i fler än tolv olika platser runt om i Sverige.

Och en av de platserna är ju Gästrikebygden. Och Helene gör dig Lorenz. Du är ju projektledare för lite Gästrike bygden. Vad var det som fick er att hoppa på tåget så att säga och börja jobba med landsbygd konceptet?

Det kändes självklart ett fantastiskt koncept och vi har ju entreprenörskapet så att det här tillsammans gör det möjligt att lyfta och visa allt som pågår runt om i våra bygder. Att vi har en levande landsbygd där vi är väldigt stolta över och det vill vi visa till flera.

Man behöver inte vara företagare utan det är så många människor som har drivit och det här blir ett verktyg för oss att lyfta allt det som händer men också för landsbygden i sig. Att veta och skapa den egna stoltheten och att man hör till någonting att bygga ett väldigt härligt koncept. Katarina. Du blev ju som sagt utsedd till Årets landsbyggare 2011 i Gästrikebygden. Berätta! Vad är det du gör

till vardags? Jobbar med som kommunikation och turism. Utvecklare på Näringslivskontoret i Hofors. Och så har jag även ett produktionsbolag tillsammans med mina systrar där vi håller på med musik. Jag har ett band tillsammans med mina systrar, min man och en kompis. Varför musiken spelar? Vi spelar allt från religiösa till fulvisor och allting däremellan. Lite beroende på vad folk vill ha så ser behovet till behovet. Ja,

jag förstår precis. På vilket sätt bygger du landsbygden då? Ja, det är ju. Dels har jag varit engagerad i föreningslivet som ung sedan unga unga å och i dag ordförande festivalgeneral för Torsåkers Bluegrass Festival som vi jobbar väldigt mycket med. Jag är ordförande i stiftelsen Stilla Bruket, lagledare för flicklag i fotbollen. Jag har jobbat nu det senaste året för att få ut fiber till landsbygden för att bygga ut infrastrukturen. Jag tycker att det är viktigt. Oavsett om du väljer att bo i stad eller i landsbygd så ska du ändå ha förutsättningarna att leva, verka bo. Perspektiv. Och.

Ja, det händer alltid något kring dig och med dig för att jag. Det kan inte få bli stiltje. Det måste hända något här. Vi måste ju ha. Hur viktigt är det för dig då som verksam engagerad i på den här platsen, att du befinner dig just där? Att man ska kunna bo och leva i en landsbygd. Jag trivs jättebra. Jag skulle inte. Jag vill inte bo någon annanstans än jag gör idag och jag vill ju någonstans också kunna ge den möjligheten till min barn och mina barnbarn i framtiden. Att då kunna välja att bo ut på en landsbygd eller jag vill att de också ska ha förutsättningarna för att kunna driva verksamhet eller jobba, jobba därifrån. Eller jag lever helt enkelt.

I begreppet landsbygd. Care Hur mycket ska vi säga handlar om att förändra attityden och inställningen hos makthavare och synen på Sveriges olika bygder. Och hur mycket handlar om att förändra självbilden och att stärka självförtroendet hos de som bor och verkar på en plats?

Jag skulle säga att det är största delen det som du säger med att stärka. Det är det som är starkt, ger starkast effekt och också att visa att de här platserna finns året runt och sjuder av liv. Och det tror jag i sin tur påverkar makthavare. Vi jobbar en liten del med opinionsbildning. Det kan selite olika ut i olika områden, men de stora delarna är ju den här.

Det för att visa andra drivnamänniskor att landsbygden ser ut så här

och förändra den attityden. Och så precis det som ni säger, skapa den här stoltheten till platsen och bara känna emellan.

Säga att är mycket

i det. Vi är bra här. Det känns bra att vi är fler. Det är inte bara jag som håller på som jag gör som Katarinagör. Jag kan instämma i det när vi visar några byggare. Katarina är en av alla fantastiska, men det inspirerar naturligtvis andra till att våga ta det här steget och kanske redan är den här landsbygden riktigt så. Man vet inte riktigt om man är det, men precis vad 17 streck på. Jag var stolt för det här är fantastiskt. Och det här verktyget används också i en dialog med till exempel våra kommuner och offentliga aktörer som jobbar med landsbygdsutveckling. Och det ger även de i sin tur ett verktyg att lyfta landsbygdens entreprenörer. Att konceptet är fantastiskt. Så det konkreta? Och hur ser konceptet landsbygd ut eller vad består av? Är det härbara ett sätt att prata om den här frågan på att man sätter den här etiketten landsbygd? Eller finns det någon konkret metod också? Jenny Vad säger du? Det finns ju mycket konkret så finns det ju landsbygd. Det konceptet ligger som ett digitalt verktyg på nätet där man liksom håller sig inom vissa former och man får exempel på bild vad ni ser och sett. Och så finns det vissa ramar. Det är ju ett varumärke som är varumärkesskyddat.

Vi har också ett nätverk med alla Sveriges landsbygd områden så vi kan hjälpa varandra och bolla saker. Och det är inom vissa ramar, men de är väldigt framåtsyftande i de här ramarna. Sen finns det vissa delar som handlar om att man ska inte polarisera. Det är inte det som det här konceptet bygger på. Vill man skapa debatt om olika problem mellan olika platser eller olika ställen, stad, land eller sådana saker, då får man göra det någon annanstans. I landet bygger konceptet där. Är inte det aktuellt så? Visst, det finns vissa ramar, men det är också ute efter flygplatsernas förutsättningar.

Helene i Österrike byggde om den i jobbar med med det danska konceptet. Vad är de stora utmaningarna med att få det att funka och vad är nycklarna för att lyckas?

Ja, jag kan säga så här. Jag tyckte inte att det var så storutmaningar för landsbygden att bara fanns där och tillsammans med till exempel flera offentliga aktörer så plockade vi och de kom till oss. Vi ställde frågan och jag vill också vara en byggare och det känner jag. Men det här är fantastiskt. Så utmaningen har snarare till exempel våra kommunikationskampanjer. Vi har gjort korta filmer för att välja ut vilka av alla som vi lyfta i det här konceptet som i sin tur inspirerar ännu fler? Så att ja, medvind skulle jag säga. Ja, det var alla som sätts och väntade på det här. Ja, äntligen kan vi börja jobba lite så. Ja, det är väl att skryta, men vad ska vi säga? Ett mycket bra koncept som har tagits väl emot. Och vi är som sagt som vi sa tidigare. Vi är många och det är nog nu har man ju. Nu kan man ju ännu sätta ord på det. För många är ju det här utan att tänka på det. Handlar landsbygdskonceptet framför allt om att lyfta just entreprenörskap och det småskaliga entreprenörskapet och företagandet knutet till en landsbygd. Ska jag börja kort så kan i alla fall säga att det handlar om entreprenörskapet och människorna som har det alltså reella drivet. Det behöver inte nödvändigtvis vara ett litet småföretag, men det är snarare så att det är personerna bakom till exempel företaget. Det är de vi lyfter för att de är starka inspiratörer på platsen där de verkar. Jag skulle säga att det är personerna och inte företagen. Ja, precis. Jag håller helt med. Det är ju också. Dessutom kan man ju betona att landsbygdens entreprenörskap handlar väldigt mycket om samverkan. Och här är ju de ideella krafterna och våra entreprenöriella föreningar jättemånga sådana som driver arrangemang och service och såna saker. Det här är ju landsbygdens framgångskoncept det också. Lyfta samverkan inom det vi kallar tre partnerskap inom Glider Sverige, den ideella sektorn, näringslivet och de offentliga kommunerna. Gå med i det här och visa sig och man att man kan gemensamt lyfta både föreningsliv och entreprenöriella människor, precis som Helen säger. De kan verka på olika sätt. De många företagare, men alla samverkar för att och om med inom

sin plats. Det finns landsbygd ärkonceptet nu spritt till 12 platser i Sverige.

Jag gissar att fler kanske är nyfikna på det här och vill draigång. Hur går man i så fall tillväga?

Det enklaste är att höra av sig till kustenoch till mig, för jag håller ihop det nationella

konceptet. I och med att det är vi som har startatdet och har varumärket

så bidrar vi till. Jag hjälper till och sätter ini nätverk och visar konceptetoch det finns mycket dokument att använda sigav så att man inte behöver göra hela arbetet från grunden.

Så det är väl enklast. Surfa in på landsbygden, di.seoch kolla vilka områden var som är där. Alla ligger ju inte därför. En del äri uppstartsfasen och så. Men vi är många och nu såg jag också att

det senaste området, Ragunda Strömsund, hade kommitin på vår gemensamma landsbygdens sida finns ocksåpå Instagram. Och tittar på Facebookgrupperoch så. Hör av er.

Ja,

jag har varit där och jag precis besökt och vi ska väl ocksåsaga att man måste inte vara ett lider område. Vi haren kommun som driver det här. Det kan vara olikautifrån platsen. Den kretsar kring det småskaligaentreprenörskap, eldsjälur, ambassadörer som driver detta.Hur viktigt är att man har en god dialog med störreaktörer, offentliga aktörer, till exempel kommuner, regioner,för att få det här lantliga konceptet att funka?

Men vi för en löpande och väldigtöppen och rak dialog med dem som vi redan inom vårorganisation samarbetar med, men ocksåandra offentliga aktörer.

Det här blir ett sätt att inte bara prata om att nu vill vi göra något braför landsbygden, utan det är ett verktyg och man förstår ganskasnabbt vad det handlar om. Det togs väl emotoch vi kommer in i sammanhang och fårlyfta entreprenörskapet

då inte tidigare kunde ha saktat ner. Men nu vill jag kommaoch prata om entreprenörskap och det är vad vi gör bra saker utan det härär nu ska vi prata landsbygd och då blir det ett fullt bra innehålloch vi har konceptet att luta oss mot.

Så det är en dörröppnare verkligen. Attman blir en part som pratar med en röst? Ja.

Precis. Och så är just det att om man nu tittar på utvecklingsfrågor så handlar det jättemycket om talang, attraktion, kompetenstill företagen. Det handlar om inflyttning, bostadsbristen som många gånger finns i landsbygden

och om plats, marknadsföring, attityden till sin plats. Och det är jättemånga offentliga och jättemånga strategier och utvecklingsinsatser som som de offentliga gördär vi kan. Det här sättet är ett sätt att samverka inom och mellan de offentliga näringslivet och företagen för att kunna bidra till Sveriges utveckling. Vad ser ni? Är nästa steg för landsbygden? Hur? Hur vill ni vidareutveckla det här? Och vad tänker ni att utvecklingen ska ge i framtiden? Fler entreprenörer? Att fler vågar

och vill starta företag. Och så skamman känna när man kikar på det här. Kanske en film eller? Man pratar med Katarina att jag gör det här. Eller jag vill också. Jag vill att vi ska få fler som omfamnar vår landsbygd. Fler satsningar är ledorden hos oss. Kapital, kompetens och drivkraft och det är det man vill locka. Det är också även inflyttning och frågor och fler människor till landsbygden så att vi kan utveckla företagen med kompetens som kommer att krävas inför allsatsningar som faktiskt händer och bidrar till en hållbar omställning.

Framtiden handlar väldigt mycket om att organiserat nationella nätverket också bättre än vad vi är idag. Det här konceptet är ju intressant för andra länder. Vi har pratat med fyra fem olika länder

som är intresserade av att titta på just det här konceptet.

Katarina, vad säger du om framtiden? Vad vill du se mer av?

Jag vill se mer att vi kan inspirera andra, att vi kan förändra bilden av landsbygden och att det är faktiskt enkelt att göra skillnad för den plats där man lever, verkar och bor. Det är inte så mycket som krävs.

Lite jävlaranamma och attityd. Kan vi vara med och stötta attityden så har vi kommit mycket långt. Då vet man vilka man ska ringa. Katarina Petersson, Jenny Edvinsson eller Helen Göthe-Lorenz. Tack så jättemycket för att ni var med i podden Landet och var verkliga ambassadörer för landsbyggarna.

Tack! Podden Landet är slut för den härgången. Redaktör var Ingrid Whitelock. Och det här är en podd som produceras av Landsbygds-nätverket. Hoppas att vi hörs igen i nästa avsnitt.